

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2019 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През третото тримесечие на 2019 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.7% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0.7% спрямо второто тримесечие на 2019 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за третото тримесечие на 2019 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за третото тримесечие на 2019 г. на 5 декември 2019 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2019 г. БВП в номинално изражение достига 31 485 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2019 г. е 27 133 млн. лева.

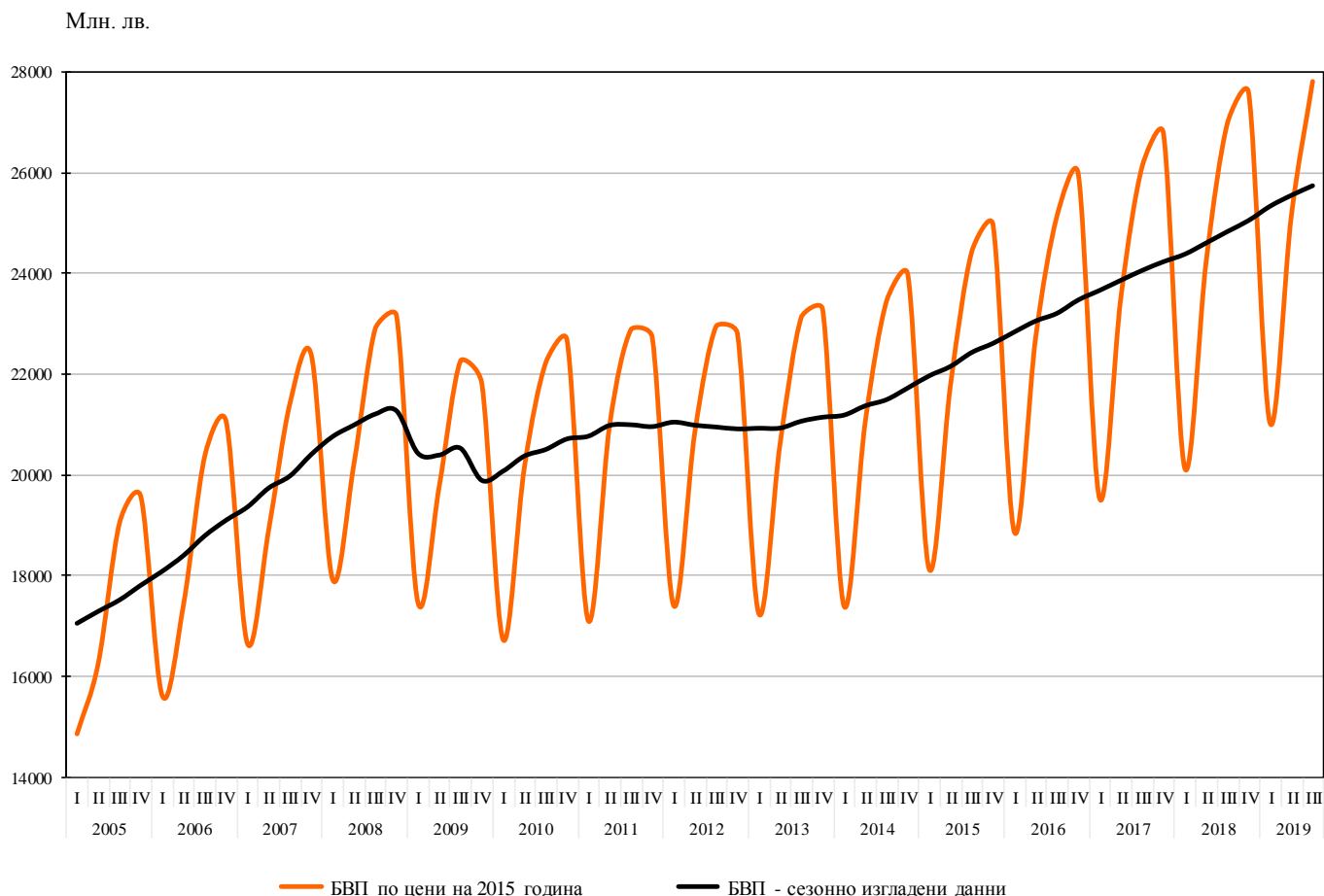
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (68.4%), което в стойностно изражение възлиза на 21 524 млн. лева. През третото тримесечие на 2019 г. бруто капиталобразуването е 5 773 млн. лв. и заема 18.3% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2005 - 2019 г. по средногодишни цени на 2015 година

Тримесечни изменения

През третото тримесечие на 2019 г. спрямо второто тримесечие на 2019 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.7% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.5%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2019 г. принос за регистрирания икономически растеж по сезонно изгладени данни

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

спрямо второто тримесечие на 2019 г. има увеличението на износа на стоки и услуги - с 3.4%, на крайното потребление - с 0.9%, и на бруто образуването на основен капитал - с 0.8%.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2019 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 3.7% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 3.4%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 4.9%. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст от 2.2% през третото тримесечие на 2019 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги се увеличава с 0.4%, а вносът на стоки и услуги намалява с 1.7%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2019 година¹ (Експресни оценки)

		Трето тримесечие на 2019 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност	27133.0	86.2
2	Корективи	4351.7	13.8
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6)	31484.7	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	21523.6	68.4
5	Бруто капиталобразуване	5773.4	18.3
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	4187.7	13.3
7	Износ на стоки и услуги	21220.0	67.4
8	Внос на стоки и услуги	17032.3	54.1

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		IV 2018	I 2019	II 2019	III 2019	IV 2018	I 2019	II 2019	III 2019
1	Брутна добавена стойност	1.0	0.7	1.1	0.5	3.5	3.3	3.7	3.4
2	Корективи	0.4	3.8	-0.7	1.1	2.6	8.5	4.9	4.7
3	Брутен вътрешен продукт	0.9	1.1	0.9	0.7	3.4	3.9	3.8	3.7
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	0.5	2.4	1.1	0.9	3.8	5.7	5.5	4.9
5	Бруто капиталобразуване
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	0.9	-0.1	0.6	0.8	3.6	1.4	1.5	2.2
6	Външнотърговско салдо
7	Износ на стоки и услуги	2.9	-2.3	-3.4	3.4	5.2	2.1	-2.5	0.4
8	Внос на стоки и услуги	3.0	0.0	-5.4	1.0	3.6	4.9	-3.9	-1.7

¹ Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2015 година.